

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут» імені Ігоря Сікорського
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра Інформаційних Систем та Технологій

Лабораторна робота № 6

з дисципліни: «Технології розроблення програмного забезпечення»

Виконав:

Тимчук Владислав

ІА-34

Перевірив:

Мягкий М. Ю.

Тема: Патерни проектування

Мета: Вивчити структуру шаблонів «Abstract Factory», «Factory Method», «Memento», «Observer», «Decorator» та навчитися застосовувати їх в реалізації програмної системи.

Тема Лабораторного Практикуму:

Музичний програвач (iterator, command, memento, facade, visitor, clientserver)

Музичний програвач становить собою програму для програвання музичних файлів або відтворення потокової музики з можливістю створення, запам'ятовування і редагування списків програвання, перемішування/повторення (shuffle/repeat), розпізнавання різних аудіоформатів, еквалайзер.

Вступ

Метою лабораторної роботи є реалізація частини функціональності програмного забезпечення «Музичний програвач» із використанням шаблону проектування Observer, тобто «спостерігач». У межах роботи буде реалізовано: суб'єкт ObservablePlaylistPlayer, інтерфейс спостерігача PlayerObserver та два конкретні спостерігачі: NowPlayingDisplay (оновлює інформацію про поточний трек) і PlaybackLogger (логує події відтворення).

Хід роботи

1 Опис реалізованої функціональності

Реалізована функціональність моделює оновлення інтерфейсу при зміні стану програвача:

Клас ObservablePlaylistPlayer відповідає за:

- вибір поточного треку;
- зміну стану відтворення
- сповіщення всіх підписаних спостерігачів про зміну стану.

Інтерфейс PlayerObserver описує, як спостерігачі отримують оновлення (update(currentTrack, state)).

Класи NowPlayingDisplay та PlaybackLogger реалізують різні реакції на ті самі події:

- NowPlayingDisplay виводить у консоль/умовний UI назву поточного треку та стан;
- PlaybackLogger логуює зміни стану (для історії/діагностики).

1.1 Діаграма класів

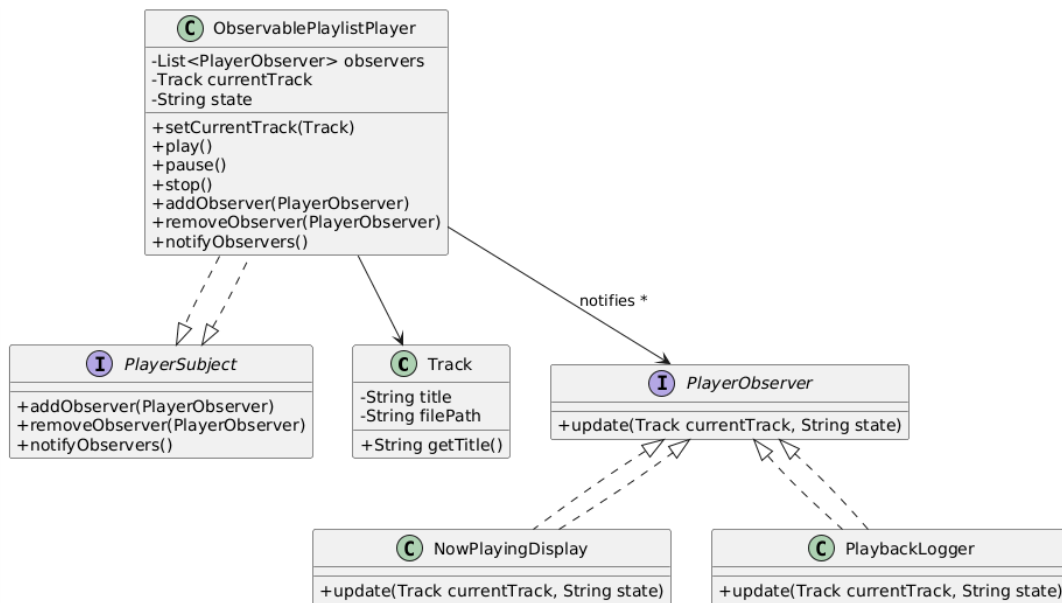

Рис. 1 – Діаграма класів

2 Фрагменти коду реалізації шаблону

Увесь код представлений для перегляду на віддаленому репозиторії:

<https://github.com/fromz67/TRPZ/tree/main/lab6>

ВИСНОВОК

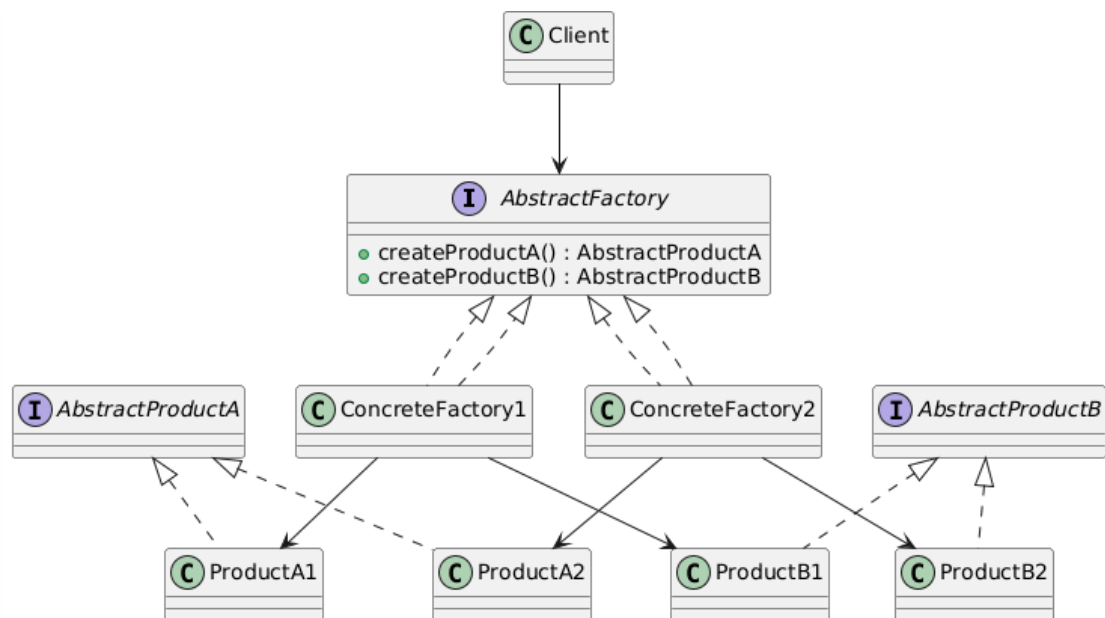
Під час виконання лабораторної роботи було реалізовано частину функціональності музичного програвача з використанням шаблону проєктування Observer. Було створено суб'єкт який підтримує підписку спостерігачів і сповіщає їх про зміну стану відтворення, та два конкретних спостерігачі. Такий підхід дозволяє розв'язати зв'язок між логікою відтворення і відображенням/логуванням стану.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ

1. Яке призначення шаблону «Абстрактна фабрика»?

Шаблон «Абстрактна фабрика» призначений для створення груп взаємопов'язаних об'єктів, які повинні використовуватися разом, без прив'язки до конкретних класів; він дозволяє перемикати цілі сімейства продуктів, не змінюючи клієнтський код.

2. Нарисуйте структуру шаблону «Абстрактна фабрика».

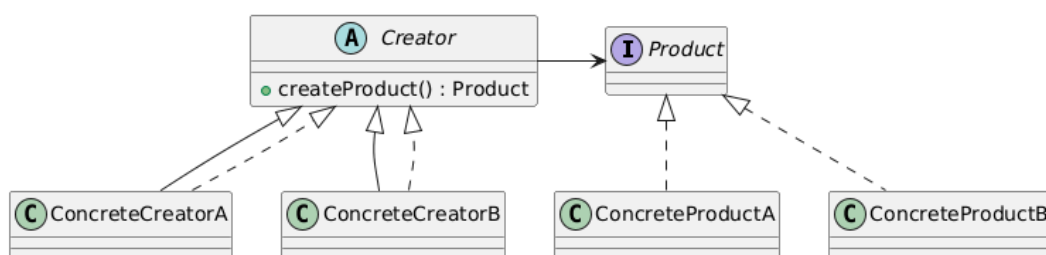
3. Які класи входять в шаблон «Абстрактна фабрика», та яка між ними взаємодія?

Шаблон включає AbstractFactory (інтерфейс для створення продуктів), ConcreteFactory (конкретні фабрики, що створюють узгоджені сімейства продуктів), AbstractProduct (інтерфейси продуктів), ConcreteProduct (їх реалізації) та Client, який працює лише з абстракціями; клієнт викликає метод фабрики, а конкретна фабрика створює відповідні продукти, не розкриваючи деталей створення.

4. Яке призначення шаблону «Фабричний метод»?

«Фабричний метод» дозволяє делегувати створення об'єктів підкласам, визначаючи спільний інтерфейс для створення, але дозволяючи нащадкам вирішувати, яке саме конкретне втілення створювати, забезпечуючи розширюваність і заміну типів продуктів.

5. Нарисуйте структуру шаблону «Фабричний метод».

6. Які класи входять в шаблон «Фабричний метод», та яка між ними взаємодія?

До «Фабричного методу» входять: Creator (оголошує фабричний метод), ConcreteCreator (перевизначає його і створює конкретні продукти), Product (спільний інтерфейс продукту), ConcreteProduct (конкретні реалізації); клієнт працює з Creator, а підкласи вирішують, який продукт створювати.

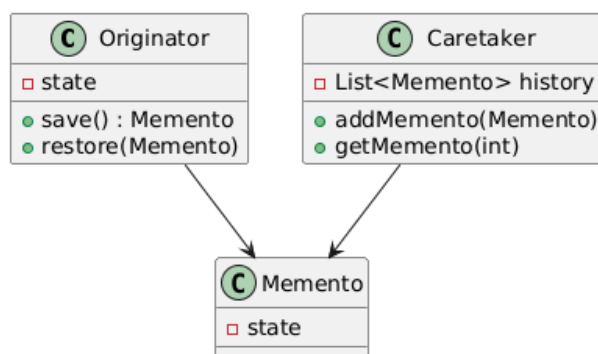
7. Чим відрізняється шаблон «Абстрактна фабрика» від «Фабричний метод»?

«Абстрактна фабрика» створює цілі сімейства продуктів, які повинні узгоджено працювати разом, тоді як «Фабричний метод» створює один продукт, і логіка вибору конкретного виду перекладається на підклас; Abstract Factory використовує кілька фабричних методів всередині себе.

8. Яке призначення шаблону «Знімок»?

«Знімок» призначений для збереження та відновлення попереднього стану об'єкта, не порушуючи інкапсуляції: він дозволяє створити snapshot стану та повернутися до нього пізніше (undo/redo).

9. Нарисуйте структуру шаблону «Знімок».

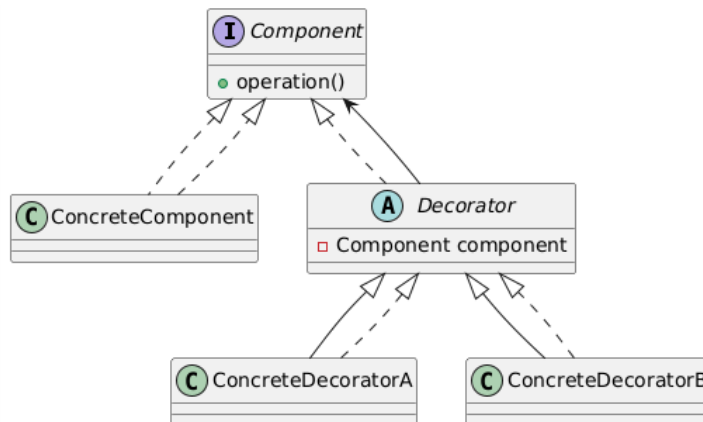
10. Які класи входять в шаблон «Знімок», та яка між ними взаємодія?

Шаблон містить: Originator (об'єкт, чий стан зберігається), Memento (знімок стану), Caretaker (керує збереженими знімками); Originator створює Memento з внутрішнім станом і може відновлюватися з нього, а Caretaker лише зберігає ці Memento, не знаючи їхнього вмісту.

11. Яке призначення шаблону «Декоратор»?

«Декоратор» дозволяє динамічно додавати нову поведінку або функціональність до об'єктів, не змінюючи їхнього класу, за допомогою обгортки, що реалізують той самий інтерфейс.

12. Нарисуйте структуру шаблону «Декоратор».

13. Які класи входять в шаблон «Декоратор», та яка між ними взаємодія?

Шаблон включає: **Component** (базовий інтерфейс), **ConcreteComponent** (реальний об'єкт), **Decorator** (абстрактна обгортка над компонентом), **ConcreteDecorator** (конкретні розширення); декоратор містить компонент і делегує йому базову поведінку, додаючи додаткові можливості до або після виклику.

14. Які є обмеження використання шаблону «Декоратор»?

Декоратор ускладнює структуру об'єктів через велику кількість дрібних класів, може бути складно відстежити реальний порядок викликів у глибокому ланцюжку обгортки, а також він не підходить, якщо потрібна глобальна зміна логіки — бо декоратори працюють лише на рівні конкретних екземплярів.

Хід роботи

ВИСНОВОК

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ